

Villa je ubil 11 Amerikancev. Vojaštvo gre v Meksiko

Mestne novice.

Clevelandski Čehi dolžijo avstrijskega poslanika, da podkupuje češke liste, ki so proti Avstriji.

—V sredo zvečer se je vršilo javno zborovanje clevelandskih Čehov v češki narodni dvorani, pri katerem zborovanju so bili navzoči vsi češki uredniki tiskanih listov ter mnogi, ki je brojila do 3000 ljudi. Urednik Josip Martinek od "Američke Delničke Listy" je prinesel dokaze, da je avstrijski časni poslanik v Washingtonu, baron Zwiedinek, podkupil neki češki list v Chicagi, kateri je bil ves čas proti Avstriji, naenkrat pa je začel pisati za Avstrijo. Dasi so vsi Čehi enoglasno mnenja, da je pravica na strani zaveznikov in da se Čehi morajo rešiti avstrijskega jarma, pa list vseeno dobro slaja, ker dobiva ogromno podporo od avstrijske vlade. Clevelandski narodna češka zveza bo vse to preiskala in uvedla tožbo proti avstrijskemu poslaniku. Avstrijski poslanik Zwiedinek, katerega je ameriška vlada že parkrat hotela pognati iz dežele, je bil aktiven v podkupovanju listov. Ta baron Zwiedinek je 10. novembra 1915 pod uradno številko 3736-11 nekaj se smukal tudi okoli našega lista, in njegovo zadevo ima v rokah skrivna policija Z. D. potem ko je bil bivši avstrijski konzul Gorčar obveščen o tem.

—Vsi tajniki, katerih društva so zvolila delegate za konvencijo Narodnega Doma, ki se vrši v sredo, 15. marca ob pol osmi uri zvečer v Grdinovi dvorani, so še enkrat prošni, da nemudoma sporoče začasnemu tajniku za Narodni Dom, Fr. Lunka, 5523 Carry ave. kdo je delegat njih društva in koliko delnic je društvo vzelo. Kajti vsak delegat se bo moral skazati, da je v resnici opravičen zastopati svoje društvo, in njegovo izkazilo bo tajnikovo naznanilo na Pripravljalni odbor. Kateri društveni tajnik torej ne naznani imena delegatov začasnemu tajniku (Pripravljalnega odbora, bodejo imeli delegatje dotičnega društva sitnosti. Tajniki prizadeletih društev naj torej blagohotno to upoštevajo.

—Dr. J. Josipovski Sokol je sklenilo pri svoji seji 1. marca vzeti 10 delnic za Narodni Dom. Društvo je še mlado, pa lepo napreduje, dokaz da so vzeli v primeru števila članstva dovolj delnic. — Dr. Loška Dolina je vzelo 5 delnic za Narodni Dom. Čast društvu! — Dr. Slovenija, najstarejše slovensko clevelandsko podporno društvo je vzelo 25 delnic za Narodni Dom. Živel člani Slovenije! Potom privatnih potov, od strani posameznikov, od sedaj podpisanih že nad 150 delnic, in pričakuje se večjega podpisovanja po konvenciji društev. Vsega skupaj je okroglo dosedaj podpisanih 600 delnic po \$10. Naravnost presenetljiv začetek, ki je v največji ponos clevelandskim Slovincem. Mnogo društev ima še v nedeljo seje, in tudi od teh se pričakuje, da se pridružio zavodnim društvom, ki so že stori la svojo nalogo.

—Vodstvo mestne uprave je vsem mestnim uradnikom absolutno prepovedalo piti o polne pižake med delom. Mest-

ni uradniki so imeli navado smukniti od časa do časa iz urada in preko ceste, da "enega udušijo". V bodoče je to popolnoma prepovedano, ker mesto dobro plača uradnike in delajo samo osem ur na dan, pa morajo ves ta čas posvetiti delu. —Direktor javnih del Bernstein, se je izjavil, da dečki, ki prizigajo plinove svetilke po mestu pobijejo na leto kakih 10.000 svetilk. V četrtek jih je poklical pred sebe in jim naročil naj bolj pazijo. Mesto mora plačati \$6500 na leto za po-bite svetilke.

—John Novak, o katerem smo že zadnjič poročali, da je zadušil otroka, ko je prišel zvečer pijan domov in se vlegel na postelj, kjer je spal otrok, je bil oboženo uboja prve vrste in postavljen pod varščino \$2500.

—Cleveland dobi boljše vodo na "Labor day" ali delavski praznik v septembru. Tedaj bo odprta nova filtracijska postaja za vodo. Dosedaj imamo v Clevelandu tako pitno vodo, da morajo v njo ulivati klorin, da je zdrava.

—Dečki, stari 17, 18, 19 let, imajo navado, da zvečer po gledališčih s premikajočimi slikami nadlegujejo gledalce in delajo nemire ter surovo stopajo z navzočimi. Sodnik Silbert je v četrtek kaznoval Mike Vargo, 3417 Lakeside ave. z \$10 kazni in stroški, ker se je nespodobno obnašal v Columbia gledališču. In prihodnjicu bo šel fant v kletnico, če se ne bo pobil, je dejal sodnik.

—Policija je v 23 dnevih zaprla 412 oseb, moških in žensk, katere je dobila v nemoralnih hišah. —Louis Bianchetti, morilec lepe Dolores Evans, katero je zadavil 12. jan. v Perry hotelu je bil v sredo odpeljan v Columbus, da tam prestopi svojo kazno. Nekateri angleški časopisi so poročali, da je bil serif, ki je pripeljal Bianchetti v Columbus, tam napaden od Italijanov. ki so skušali iztrgati Bianchetti rokam pravice, toda pozneje se je skazalo, da je vse skupaj izmišljotina. Bianchetti je sedaj v državnem zapo poznano po št. 44396. Najmanj eno leto mora biti tam, in če se bo dobro obnašal, bo potem prost.

—Martin Ullman iz E. 55th St. kjer ima saloon, je bil tekom par dni dvakrat oropan na ulici. Zadnjega roparja so dobili. Ullman se je izjavil, da odsedaj naprej ne bo nosil ničesar več pri sebi, kadar bo na cesti, razven tiketov za karo in še te bo imel v skrivnem žepu.

—Jako važno razsodbo je izdal generalni državni pravnik države Ohio za gostilničarje. Licenca, katero ima gostilničar, je njegova osebna lastnina, in mu jo njegovi dolžniki ne smejo vzeti, da se s prodajo licence poplačajo morebitni dolgovi. Licenca gostilničarja je ravno tako kot licenca zdravnik ali licenca za poroko, in dokler gostilničar živi in se ravna po državnih postavitvah, mu nobena kompanija ali sploh nihče drugi ne more vzeti licenco na račun dolgov, ki jih ima gostilničar. To je jako važna razsodba za gostilničarje.

—Mestno elektrarno hočejo povečati, in sicer bi veljalo to približno en milijon dolarjev. Mesto potem pričakuje, da ima dovolj elektrike, da bi slednjo prodajalo družbi cestne železnice, ki sedaj jemlje elektriko od kompanije. Mesto lahko cenije prodaja elektriko, pa bi vseeno imelo zraven še lepe dobičke.

Kapitalisti krivi.

Poglavar jeklenega trusta, Elbert Gary in šest trustorjev je obdolženih, da so zakrivali nemire v Youngstownu.

Youngstown, 9. marca. Elbert H. Gary, predsednik jeklenega trusta, pet direktorjev trusta in pet drugih kompanij je bilo včeraj od velike porote obdolženih, da so oni krivi velikih nemirov v Youngstownu s tem, da so delavcem pritrgovali plačo in pustili živeti delavce v skrajno nečloveških razmerah.

Obožene so sledeče kompanije: Carnegie Steel Co. Youngstown Sheet & Tube Co. Brier Steel Co. Republic Iron & Steel Co. in Youngstown Iron & Steel Co.

Te obožbe so posledica velikanskih delavskih nemirov v Youngstownu, ki so se pričeli 7. januarja letos. Pri nemirih ki so nastali v Youngstownu, so bile štiri osebe ubite tekom boja med kompanijskimi stražniki in štrajkarji, in škodo se je naredilo za približno pol milijona dolarjev, ko so razni elementi požigali in ropali posamezne hiše, pošto in gostilne. Velika porota je sedaj spoznala, da so edino kompanije odgovorne za vse te izgrede. Proti Elbertu Gary, predsedniku jeklenega trusta je dvignjenih 62 obtožb, in za vsako obtožbo je Gary lahko kaznovan z \$50 do \$5000 kazni ali za vsako obtožbo zaprt od 6 mesecev do enega leta. Porotniki imajo v rokah dobre dokaze, da je edino kompanija odgovorna za nemire, ker je takorekoč gojila te nemire pri delavcih v slepi strasti za večje dobičke s tem, da je delavce pri plačah nesramno izkoriščala. Pri veliki obravnavi, ki bo sledila obtožbi, bo prišlo vse na dan. Prvotno se je tudi trdilo, da so nemire povzročili agentje tujih vlad, ki so delavce nahujskali na požig in rop, toda se je izkazalo, da so delavci zastrajkali in se dali zapeljati do nemirov edino radi skrajno obupnih razmer, ki so vladale pri kompanijah. V poročilu, ki ga je izdala velika porota, se omenja tudi župan East Youngstowna in policijski načelnik, ker nista skoro ničesar naredila, da bi potlačila nemire, toda obdolžena nista, da prideta pred sodbo. Župan mesta East Youngstown je samo formalno obdolžen, ker ni dal zapreti saloonov v mestu, tako da je imela množica čas se napiti, naka je pijana razgrajala, ne da bi pomislila na posledice. Nadalje se v poročilu oboja neki častnik narodne garde, ki je ob izbruhu nemirov vzel državno municijo, da je streljal na štrajkarje, in jasno je dokazano, da je streljal na štrajkarje, in jasno je dokazano, da so prvi strel padli iz pušk kompanijskih stražnikov.

Ko se je vprašalo kompaniste, kaj mislijo o obdolžitvi in sodnijski obravnavi, ki bo naprejena proti njim, so se izjavili, da je vse zlagano, in da dalje ničesar ne vedo. Zvezna vlada je odredila preiskavo delavskih razmer v tovarnah Youngstowna. Elbert H. Gary, predsednik jeklenega trusta, ki je glavni krivec žalostnih delavskih razmer v Youngstownu, se je izjavil, ko je slišal, da je obtožen: Kompanija skrbi za delavce. Pravkar se je v Youngstownu razdelilo \$250.000 med delavce od čiste

Skivno povelje.

Ameriška vlada bo vprašala angleško, kakšna povelja je izdala trgovskim parnikom glede napada submarinov.

Washington, 9. marca. Dasi je dal kongres predsedniku Wilsonu pristo roko, da vodi pogajanja s tujezemskimi državami, vendar predsednik Wilson še ni odločen, kaj naj naredi v prepiru med Nemci in Angleži glede submarinskih napadov. Nemški poslanik Bernstorff je predložil ameriški vladi skrivna povelja angleške vlade, v katerih poveljih se naroča kapitanom angleških trg. parnikov naj oborožijo parnike s topovi in naj napadajo nemške submarine, kjerkoli morejo. Kakor hitro je predsednik pregledal nemške dokaze glede skrivnega angleškega povelja, je sklenil, da napiše noto Angliji, v kateri noti bo angleško vlado vprašal, ali je resnica, kar Nemci trdijo, nadalje zakaj Angleži trgovske parnike oborožujejo in kakšna povelja so dobili kapitani angleških trgovskih parnikov za slučaj napada od strani submarinov.

Kakor hitro odgovori angleška vlada na noto predsednika Wilsona, bo predsednik Wilson odločil svoje nadaljnj korake. Medtem pa bo poslal predsednik Wilson ostro noto Nemci, ki glede torpediranja trgovskih parnikov, ki so oboroženi samo za obrambo in zavrnili bo vsako nemško ponudbo, da se spravi zaveza glede Lusitanije v red, dokler Nemčija ne obljubi, da ne bo torpedirala parnikov brez svarila, ki so oboroženi samo za obrambo.

Člani kongresa so včeraj trdili, da so bili poučeni od administrativnih uradnikov, da je ameriška vlada izdala skrivno povelje Amerikancem, ki se mudijo v Evropi, naj ne potujejo na parnikih, ki so oboroženi. Govori se, da ameriška vlada ni hotela, da bi se to povelje prineslo v javnost, prvič ker je predsednik proti takemu povelju, in drugič ker bi začela Nemčija na debelo potapljati trgovske parnike, če bi se zagotovilo, da se na njih ne nahajajo ameriški potniki.

Državni tajnik Lansing, ko so ga vprašali glede tega povelja ameriške vlade, naj Amerikanci ne potujejo na oboroženih parnikih, je odločno zavrnil, da je ameriška vlada sploh izdala kako povelje, in da ameriška vlada sploh ne namerava kaj enakega naročiti državljanom. Če bi bomba udarila v kapitol, se kongresman ne bi bolj prestrašili kot so se, ko se je zvedelo, da je ameriška vlada izdala tako svarilo. Pozneje pa je iz pisarne predsednika prišlo sporočilo, da so vse take govornice "hudobna izmišljotina". Senator Stone, ki je včeraj obiskal predsednika Wilsona, se je izjavil, da je predsednikova prva in zadnja želja, da se ohrani mir v Zjed. državah, in da se ne povzroči vojna. Govori se tudi, da je Bryanova stranka sedaj na strani predsednika.

ga dobička kompanije. Dosedaj je darovala kompanija že nad en milijon dolarjev delavcem. O ostali tožbi pa ničesar ne vem.

Upati je, da obtožba ne bo ostala samo na papirju, ampak da te delavske prijavke pridejo gotovo pred sodnika in prejmejo občutno kazno.

Villa v Ameriki.

Meksikanski razbojnik Villa je pridrl v Zjed. države in postal v mestu Columbus 11 Amerikancev.

Columbus, New Mexico 9. marca. Bivši Meksikanski general, sedaj meksikanski razbojnik Villa, je pridrl s 400 svojimi banditi v ameriško mesto Columbus, New Mexico, blizu meje in postrelil enajst ameriških državljanov. Na lice mesta je kmalu potem dospel oddelek ameriške konjenice, ki je pregnal Villo iz mesta. Pri preganjanju banditov je bilo 30 do 40 banditov ustreljenih. Trije ameriški vojaki so bili pri tem ubiti in 4 ranjeni. Pravca bitka se je vnela na ulicah mesta Columbus, kjer so ameriški vojaki s strojnimi puškami napadli Villove bandite. Ameriške čete so pozneje pregnale razbojnike iz mesta in jih preganjale tri milje daleč preko meje. To poročilo je potrdil general Pershing, ki zapoveduje četam v okolici mesta Columbus. Meksikanski banditi so porušili štiri večje hiše v Columbusu. Villovi razbojniki so se priplazili do mesta pod varstvom teme in so takoj začeli požigati in ropati po mestu. Ko je o tem zve delo ameriško vojaštvo, je takoj razpostavilo strojne puške na primernih mestih in pregnalo bandite. Villovi banditi so se mudili še dva dni pred mestom, kake štiri milje oddaljeni, in ker je poveljujoči častnik v Columbusu pričakoval napada je naprosil za pomoč. V mestu Columbus se nahaja 900 ameriških konjenikov, ki imajo pri sebi 4 strojne puške.

Washington, 9. marca. N. D. Baker je danes prisegel kot novi vojni tajnik Zjed. držav. Ob dr. ki je prvič prišel v vojni urad, je dobil takoj dovolj dela, kajti napad na ameriško mesto od strani meksikanskih ustašev mu je dal dovolj povoda, da je takoj posvetil vse svoje moči delu. Okoli polne je poveljujoči general na ameriško-meksikanski meji sporočil vojnemu tajniku, da so Meksikanci napadli ameriško mesto Columbus, ubili enajst civilistov, tri ameriške vojake in ranili 4. Nadalje poroča general Funston, da so Villovi banditje, ko so se priplazili v mesto zasegli 200 vojaških konj in jih odpeljali.

New York, 9. marca. Theodore Roosevelt se je danes izjavil potom svojih zastopnikov, da on odklanja predsedniško kandidaturu na vsak način, in da nima nobene želje zopet postati predsednik.

Pariz, 9. marca. Brzojavka iz Lizbone, glavnega mesta Portugalske, naznanja, da se bodejo prijateljske razmere med Nemčijo in Portugalsko na vsak način prekinile. Portugalska vlada je že zavarovala svoje obrežje napram mogotim napadom od strani nemških submarinov. Svetilniki ob morskem obrežju so dobili povelje pogasiti svoje luči.

London, 9. marca. Ko so ruske čete prikorakale v mesto Erzerum pred tremi tedni, niso dobile skoro nobenih Armencev. Po natančni preiskavi se je dognalo, da prebiva samo še kakih 20 Armencev v mestu, kjer je prej stanovalo do 40 tisoč Armencev. Turki so vse, kar je bilo armenskega poklali.

VOJSKA Z MEKSIKO.

Washington, 10. marca. Zjed. države odpošljejo kazensko ekspedicijo v Meksiko s poveljem, da vojaštvo zajame bandita Villa, kjerkoli ga dobi. Vojaštvo je dobilo naročilo, naj vjame bandita živega ali mrtvega. Da prestopijo oborožene čete Zjed. držav meksikansko mejo, je resnica, in državni tajnik Lansing je že naznanil generalu Carranza, ki je začasni predsednik Meksike, naj se nikar ne pritožuje, ker bode vojaštvo Zjed. držav prestopilo meksikansko mejo. Sodi se, da je bandit Villa nalašč napadel Zjed. države, da spravi v zadrego Carranza s tem, da se mu upro vse meksikanske stranke, če pride vojaštvo Zjed. držav preko meje. V vojnem tajništvu se je včeraj govorilo, da bo treba poslati najmanj 5000 mož preko meje. Poročila se glase, da je en polk konjenice že odrinil preko meje pod poveljstvom polkovnika Slocuma.

Francozi se umaknejo za dve milji.

London, 9. marca. Boji največjega pomena so se ponovno začeli med francosko in nemško armado med Bethincourt, severo-zapadno od Verduna in med reko Meuse do Douaumonta, na kaki deset milj široki fronti. Nemci so prodrli včeraj za dve milji daleč med francoske pozicije in so se pomaknili naprej na fronti, ki meri štiri milje.

3000 Francozov ujetih. Iz Berolina se poroča, da so Nemci v bližini vasi Forges zajeli 58 francoskih častnikov in 3277 mož. Vasi Forges in Regneville, nadalje hribovje pri Raben in Cumiers je padlo v nemške roke. Francozi so se na teh pozicijah branili do zadnjega trenutka, in so trpeli precejšnje zgube radi svoje odločne obrambe, a konečno so bili vendar prisiljeni se umakniti. V gozdovih Gorbeaux, katerih so se Nemci pred nekaj dnevi polastili, so Francozi znova napadli Nemce in jim iztrgali gozdove iz njih rok. Nemški napad na fort Bethincourt je bil od Francozov odbit s hudimi zgubami.

Rusi v Mali Aziji.

Petrograd, 9. marca. Rusko črnomorsko brodogradbenstvo je turška obrežna mesta. Da Rusi v Mali Aziji še vedno napredujejo, je dokazano iz brzopetke iz ruskega glavnega stanu, ki pravi, da so Rusi osvojili mesto Rozi, 35 milj vzhodno od Trapecunta. Tudi v Persiji so Rusi zadnje dneve znatno napredovali in zajeli mesto Senba, severno od Kermansha.

50 nemških bojnih ladij na morju.

London, 9. marca. 50 velikih nemških bojnih ladij, spremljanih od oboroženih vlačnih parnikov, s submarini in Zeppelinji je včeraj zvečer pljuho zapadno ob angleškem obrežju, kot poročajo kapitani, ki so dospeli včeraj v Yumiden. Pozneje pa se je nemško brodogradbenstvo na svoje postojanke, najbrž v Kiel.

Francozi topovi in nemška infanterija.

Pariz, 9. marca. Francozi štabni častnik, ki se je pravkar vrnil izpred fronte v Verdunu, pripoveduje sledeče: Francozi topovi se ne morejo primerjati z nemškimi. Nemci streljajo s svojimi 30.5cm topovi tako hitro kot mi z našimi 7.5cm topovi. In če pomislite, da naredi en strel iz nemškega 30.5 topa luknjo pet do šest sežnjev široko in več kot deset čevljev

globoko, si lahko mislite, kako silno trpijo branilci Verduna. Tola nemška infanterija je pa slaba. Nikdar ne bo kaj naredila iz lastne inicijative, ampak vselej samo to, kar je zapovedano. Pri Sagmoux, v Artois in pri Seuille je nemška artilerija do malega razrušila vse naše redute, in nemška infanterija se je približala za nekaj sežnjev, potem pa mahoma obstala. V vseh slučajih bi bilo gotovo, da bi se Nemci lahko polastili naših postojank, posebno ker napadajo v masah, toda njih infanterija nima inicijative, in mi smo vselej imeli časa, da dobimo pomoč in jih zaženemo nazaj. Nemec v vojski je kot lipov bog; kamor ga daš, tam se ustavi; poslušen je nemški vojak in hraber, toda svojega lastnega mnenja nima, in častniki morajo delati in misliti za vojake, dočim je francoski vojak aktiven in pozitiven v vsem svojem delu.

Vojna s Portugalsko.

Berolin, 9. marca. Nemška vlada je napovedala vojsko Portugalu, in sicer včeraj ob pol starih popoldne. Vse zvezs z Portugalsko so prekinjene. Portugalska je 14. država, ki se nahaja sedaj v vojski. Vojska je napovedana, ker so Portugalci zaplenili nemške trgovske ladje.

Avstrijci za Turke.

London, 9. marca. Sem je dospela novica, da se pripravljate dve najboljši avstrijski oklopnici, da se prebijejo skozi blokado zaveznikov in dospete v Dardanele ter potem v Črno morje na pomoč turškim brodogradbenstvu, ki je v nevarnosti, da ga rusko brodogradbenstvo popolnoma uniči.

—Umrli je Mrs. Christine Leisy, žena znanega pivovarja, ki je ustanovil prvo pivovarno v Clevelandu.

—Mesto Detroit, Mich. je bilo znano, da se v Detroitu izdelava največ avtomobilov. In Detroitčani so to neprestano trdili. Sedaj pa je posebna komisija pronašla, da se v Detroitu v resnici naredi največ avtomobilov, toda Cleveland pošilja posamezne avtomobilne dele v Detroit, kjer jih sestavijo. Največ delov za avtomobile se naredi v Clevelandu.

—V sredo so pokopali John Grdošiča, ki je umrl nagle smrti. Pokopnik je bil zelo mirnega značaja in splošno priljubljen med rojaki. Bil je član N. H. Z. katero društvo mu je priredilo lep pogreb. Počivaj v miru!

—Mrs. Ash je dobila v nekem restavrantu v "paju", katerega je naročila precejšen žebelj, katerega je pogoltnila. Sedaj to restavrant na \$10.000 odškodnine.

—Nekaj kompanij za prodajo premoga je zahtevalo od policije vsgh mož, da jih uporabi pri svojem delu. Saržent Nevell, ki ima v oblasti trampe in druge klativiteze je ponudil 40 trampov, toda izmed vseh je samo eden sprejel delo, dočim so drugi odklonili, naka so jih s policijskim vozom odpeljali iz mesta.

—Dr. Triglav priredi v nedeljo jako zanimivo in humoristično igr "Gospa, ki je bila v Parizu". Začetek igre točno ob 8. uri zvečer v Knausovi dvorani. Igra je tako priljubljena, da pričakujemo najboljše zabave v nedeljo. Nastopi toliko zaljubljenih parov, toliko nezvestih zakonskih ženic in mož, da nastane silna zmeda, toda konecno se pobotajo, in ko dobijo vse neomožene device može in fantje ženic, pa nastane mir. Nikomur ne bo žal, ki si ogleda to res zanimivo igr.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$2.50 | Za Cleveland po pošti \$3.00
Za Evropo - \$3.50 | Posamezna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na: "Clevelandska Amerika",
6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians (Krajinari) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit. Foreign in language only.

TELEPHONE CUY PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 29. Friday March 10, 1916.

Pomladni položaj vojske v Evropi.

(Piše Frank H. Simonds.)

Če so francoske številke pravilne, gleda nemški zmag, tedaj se je čas nemške vojaške izčrpanosti že pričel. Če so pa verjetne nemške številke o zmagah, tedaj ima Nemčija še dovolj rezerv, da nadaljuje vojsko najmanj še poldrugo leto, predno ji prične primanjko- vati moštva. Toda nemškim številkam se skoro ne more vrjeti, kajti skušnja Francozov in Angležev, ki poznajo svoje zube, in jih imajo za podlago proračunov nemških zmag, kaže na mnogo večje nemške zube in popolnoma opravičuje mnenje, da Nemci razglašajo samo permanentne zube ter ne ome- nijo nobenih slučajev manjših ran.

NOVA RUSKA OFENZIVA.

Koncem meseca januarja se je pričela nova ruska ofenziva daleč spodaj na jugu, od reki Dnjester, kjer se približajo ru- ska, avstrijska in rumunjska meja. Ta nova ruska ofenziva je vzbudila pozornost po celim svetu, in nekaj tednov so Ru- si neprestano napredovali. Zo- pet se je začelo iz Petrograda, da so Černovice padle in da je Bukovina v ruskih rokah. Da- lje proti severu, okoli Tarnopol in Dubno, katere trdnja- ve so zasedli Avstrijci tekom poletne ofenzive, so Rusi tudi napredovali in se približali reki, med trdnjavo Lutsk in Pripet močvirji.

Boji v teh krajih so bili ja- ko ostri. Vzhodno od Stripe v Galiciji so Rusi materijalno ja- ko napredovali, prekoračili so reko Stripo in reko Seret na mnogih krajih. Približali so se tudi jako znatno hribom, ki se dvigajo nad Černovicami.

Po tem napredovanju pa je bila ruska ofenziva popolnoma ustavljena, in sicer koncem ja- nuarja, toda zdlo se je, da se znova pričena v tretjem te- dnu meseca februarja. Ruska ofenziva v Bukovini in Galiciji je popolnoma podobna nemški ofenzivi v Franciji. Načrt Nem- čije in Avstrije je bil spomladati začeti večjo ofenzivo proti Ru- som zagnati rusko armado na- raj od bukovinske in rumunske meje, zasesti Besarabijo, ponu- diti Rumunjski Besarabijo kot plačilo, da se pridruži Nemcem in Avstrijcem.

Pri poletenski ofenzivi so Nemci in Avstrijci potisnili Ru- se precej daleč nazaj in so pu- stili Rusom le majhen kos zem- lje v Galiciji. Sedajna ruska of- enziva naznanja, da si Rusi pri- zadevajo pridobiti vsaj del teh krajev nazaj, da se trdneje u- stanovijo v Galiciji in da utrdi- jo svojo črto za morebitno po- mladno ofenzivo, s tem da pri- dobijo mesta in hribe, ki so strateške in taktične vredno- sti.

Toda političen namen te ru- ske ofenzive je bil še večje vrednosti. Ruska zmaga od ru- munjski meji bi imela jako ve- lik upliv na Rumunce, ki še danes računajo med nevtraln- o in med priklonitvijo zavez- nikom. Da Rusi zavzamejo Čer- novice in Bukovino ter to po- nudijo Rumuncem, se slednji nikakor ne bi mogli več ustav- ljati in bi se gotovo priklonili zaveznikom.

In ravno tedaj, ko se je pri- čela ruska ofenziva, so se Nem- ci in Avstrijci pripravljali na napad na Solun. Koncetrirali so v Srbiji svoje armade. Ta napad je bil seveda takoj usta-

vljen, kakor hitro so Rusi pri- čeli z ofenzivo. Moštvo, ki je imelo napasti Solun, je bilo po- slano v Galicijo. Medtem so pa zavezniki dobili čas, da so So- lun utrdili, in napad Nemcev na Solun je danes kaj dvomljive vrednosti. Ruska ofenziva je torej toliko pomagala, da Av- strijci, Nemci in Bulgari niso mogli napasti Soluna. V resnici so Nemci sprevideli, da je na- pad na Solun skoro neizpeljiv, kajti Bulgari in Turki se bra- nijo, da bi nosili največje težave takega napada, sami Nemci pa nimajo dovolj vojaštva na raz- pologo, da bi poslali vsaj pol milijona na Balkan.

Razven strateškega pome- na ruske ofenzive, se lahko re- če še to, da je jako uplivala na Nemce, ki so menili, da je ruska armada mrtva in da ne bo mogla več ofenzivno napada- ti. Nemci so dobili pri Ru- silih svarilo, da je ruska arma- da zopet popolnoma priprav- ljena udeležiti se vseh bojev. In še več, Rusija je začela na- predovati na onih krajih, kjer je Avstrija že enkrat prepadla in se dvignila le s pomočjo Nemčije. Rusi so pokazali toli- kova, streljiva in artilerije toli- ko, da se je Nemčija začudila in začela z njimi ponovno z vs- o resnostjo računati. Poleg tega pa so splavali po vodi vsi nemški načrti, da sklene Rusi- ja separaten mir z Nemčijo, na- kar bi Nemčija lahko premaga- la svoje zaveznike.

Črnogora je zgubljena.

(Preostane nam sedaj, da pre- gledamo položaj in dogodke na Balkanu. Ko je bila Srbija po- popolnoma uničena in zasedena, se je pričakovalo, da bodejo srbski begunci v črnogorskih hribih se borili do zadnjega. Toda ničesar se ni zgodilo. Nasprotno, Avstrijci so iz Ko- torja ven zasedli goro Lovčen, ki je bila dolgo časa trn v av- strijskih očeh, in o kateri se je menilo, da je nepremagljiva. Padle so Cetinje in potem Skad- der skoraj brez brambe. In pre- dno se je svet zavedel, je bila Črnogora, ki se je petsto let u- pirala Turkom, že v avstrijskih rokah.

Potem je pa prišlo poročilo, da je kralj sklenil poseben mir z Avstrijci. Pogodba se je gla- sila tako, da se je kralju zago- tovalo gospodstvo nad Črnogo- ro, razven gore Lovčen, in da kralj dovoli, da avstrijske čete zasedejo deželno tekom vojne. Dunaj je naznanil to novico za resnično, in ves svet jo je ne- kaj časa vrjel. Potem pa je kralj zbežal na laško ozemlje, in razširila se je novica, da je nekaj patriotskih črnogorskih generalov kralja odstavilo, ker niso hoteli imeti, da bi se kralj podal Avstrijcem. Laška vlada je temu takoj pritrdila in se iz- javila, da je črnogorski kralj prodal svojo deželo Avstrijcem, toda ni dobil ničesar za to, ker se je Avstrija izjavila, da dok- ler je vojna, ne more ničesar dobiti.

Na drugi strani so se pa o- glasili zagovorniki Črnogore in so obdolžili Italijane, da so slednji prodali Črnogoro ravno tako kakor Srbijo, ker Srbi so se v svojih gorah morali uda- ti, ker ni bilo nobene pomoči. Italija bi lahko poslala nekaj stotisoč mož na fronto, pa se je tega previdno ognila. Ta pre- pir med Srbi in Črnogorci na eni strani in med Italijani na drugi strani, traja še danes in

se stranke ne morejo poravna- ti. Nekaj resnice je na obeh straneh, posebno pa se lahko očita črnogorskemu kralju, da je prehitro pobegnil iz svoje dežele, in da bi lahko pokazal nekoliko več korajžje kot jo je. V tem popolnoma nič ni po- nemanj starodavnih svojih juna- ških prednikov, ki so leta in le- ta odbijali po petdesetkrat mo- nejše turške napade.

Resnica je, da si srbske in la- ške koristi nasprotujejo na Ja- dranskem morju. Resnica je, da hoče Italija vzeti Dalmaci- jo, kjer prebivajo Jugoslovani, in ki po vsej pravici spada Ju- goslovanom. Resnica je tudi, da je bila Italija naprošena od Srbov naj pošlje pomoč, v tren- utku, ko je Bulgarija napove- dala vojno Srbom, in trenutku, ko so Avstrijci pošiljali svoje čete na Balkan, in je imela to- rej Italija prosto roko. Toda Italija je tedaj odklonila svojo pomoč. In zopet potem, ko so se Srbi umikali na Drač in Skad- der, so Srbi prosili za pomoč, da itilijanske čete krijejo srbs- ko umikanje. Italija je odklo- nila pomoč, in posledica je bi- la, da je srbska armada danes popolnoma uničena.

Zagovorniki Italije trdijo, da Italija tedaj ni imela dovolj mož na razpolago, in da ji ni- kakor ni bilo mogoče v tako kratkem času postaviti celo ar- mado preko Jadranskega mor- ja. Toda ta izgovor je slab. Brez dvoma jih je mnogo me- d nami, ki so prepričani, da je Italija hotela popolnoma uni- čenje Srbije, da se s tem reši nevarnega tekmeča na Jadrans- kem morju in da prepreči ustrojitev močne Jugoslovanske države, ki bi bila za Italijo velika nevarnost. Ako je Srbija enkrat potlačena, in četudi za- vezniki zmagajo, pa bi Srbija tekom dolgih let ne bi mogla priti k moči. V teh letih pa bi se Italija potrudila, da spravi pod sebe Albanijo in Dalmaci- jo.

Toda laška vlada je narobe računala. Ko so Črnogorci sprevideli, da se ne morejo več boriti naprej, da ne dobijo no- bene pomoči od Italijanov, so odnehati z bojem, in tako so prišli Avstrijci do Jadranskega morja na jugu, prikorakali so do Drača in organizirali kam- panjo napram Valoni. Vse to bi bilo nemogoče, če bi laška armada prišla na pomoč srbski armadi, ki se je s čudovito hrab- rostjo umikala iz Prizrena in s Kosovega Polja. Združeni Črnogorci, Srbi, Lahji in del Albancev, ki stoji pod povelj- stvom Essad paš, bi zlahka ustavili avstrijsko in bulgarsko ofenzivo.

Tako je pa prišlo drugače, Srbi so pobegnili iz Albanije in se naselili na otoku Krfu, ka- teri otok so Frnciozi zasedli za Srbe, deloma so se prepeljali v Tunis v Afriko in nekaj jih je šlo v Solun. Kralj Peter je šel v Francijo. Ostala je le še ma- la laška posadka v Valoni.

Italijani imajo sedaj še eno mesto v Albaniji, namreč Valo- na. Če Valona pade, tedaj je Avstrija gospodarica vzhodne obali Jadranskega morja od Pulja do Ontranske morske o- žine. Kotor, potem ko je padla gora Lovčen, je postala najbolj- ša luka na Jadranskem morju. Če dobijo Avstrijci Valono, po- meni to ravno toliko nevarno- sti za Italijo, kot pomeni za Anglijo, če dobijo Nemci Calais. Albanija se bo reorgani- zirala pod princem Wiedom, in avstrijski upliv bo skušal zjediniti Albanijo.

Kakor hitro so Albanci v vojni službi — in Albanci so dajali Turkom vedno najboljše vojske, bo treba jako malo av- strijski armadi, da drži Albani- jo. Nemci in Bulgari držijo Monastir, in operacije zavez- kov iz Soluna proti Vardar do- lini bodejo silno težavne. Kar se tiče Srbije in Črnogore, bi se znala organizirati pod vod- stvom avstrijske vlade, s tem da bi se jim dalo kakakega za- vrženega avstrijskega princa za vladarja, dočim bi padla srbska in macedonija. Bulgarom v roke.

Vsemu temu je kriva Italija. Avstrija in Nemčija bode- te združili svoj upliv na Balkanu. Razven Valone in Soluna; na Balkan pod nemškim uplivom.

In ravno radi Balkana je šla Italija v boj. Italiji ni mnogo mar Trst ali Trident, pač pa hoče dobiti Italija moč in up- liv na Balkanu, zavarovati Ja- dransko morje proti Avstriji, dobiti Dalmacijo in otoke in blokirati avstro-ogrski poskus, da dobi Avstrija kontrolo na Balkanu. Italija si je zbrala Al- banijo in Dalmacijo, prepreči- čila je Grkom, da se niso po- lastili severnega Epira, še pred balkansko vojno, in sedaj, ko se je Grška polastila tega teri- torija, je dovolila Grkom, da smejo imeti to ozemlje, toda samo toliko časa, dokler traja vojna.

Italijanska bodočnost je o- grožena. Če zmaga Avstrija in Nemčija, tedaj Italija absolut- no ne dobi ničesar, če pa zma- gajo zavezniki, pa Italija zopet ne bo dobila ničesar, ker Srbi- ja pripade Srbom s povečanim ozemljem Albanije in Bulgari- je, Grški je obljubljeno plačilo za mirno nevtralnost, Italija pa se bo morala odreči svojim za- htevam. Zavezniki, posebno pa Srbi in Črnogorci bodejo za- vedno ohranili v spominu la- ško zahrbtost in izdajo. Če se Dalmacija in Bosnija odvzame Avstriji, tedaj jo dobe Srbi in njih drugi, ker zavezniki sto- je na stališču, da se morajo ma- li narodi osvoboditi, ne pa pri- ti pod nov jarem. Vse italijan- ske sanje o Balkanu so torej zaman, in naj zmaga Italija ali ne, slovanskega ozemlja ne bo dobila.

Današnja vojna se je začela mnogo radi vzrokov na Balka- nu. In stanovitven mir more le priti, če se Balkan reorganizira v države, pri katerih se mora upoštevati razne narode. Ti na- rodni morajo imeti garancijo od vseh velesil, od onih, ki jim na- sprotujejo in od onih, ki so z njimi v zvezi, da se mir na Balkanu ne bo kršil. Vse to pa ne bo mogoče, če se Italiji do- volijo njene zahteve, in zadnji dogodki na Balkanu so poka- zali, da na Balkanu ne bo miru, dokler bo igrala Italija svojo mešetarsko vlogo.

Konec.

Naseljenci in ame- riška sodišča.

(Spisal sodnik Manuel Levine.)

Članek, katerega tukaj pri- občujemo, je spisan od Com- mon Pleas sodnika Manuel Le- vine v Clevelandu, ki se mnogo trudi za izobrazbo naseljencev, da postanejo ameriški držav- ljani in da dobijo naseljenci svojo pravico na sodnjah. Čla- nek je jako poučen.

"Pred postavo smo vsi ena- ki" in "pravica je skupna last- vsem", se sliši mnogokrat go- voriti. Mi smo prepričani o resničnosti teh besed. In da- dobimo pravico, smo ustanovi- li sodišča. Dokler je bilo zado- voljno vse ljudstvo, smo bili prepričani, da se godi vse v najlepšem redu, toda priko- ba se pričele naraščati proti bli- žnjim in proti izvršujočim orga- nom postav, in treba je usta- noviti posebna sodišča, ki naj preiščejo vzroke krivic. Tekom obstanka sodišča pa smo se prepričali, da je sodnijska raz- prava težavna in zapletena, in da se večkrat deli pravica, tam kjer ne bi smela biti.

Mnogo kritike napram sodni- ji imajo svoje posledice v sle- dečih virkih:

1. Nepoznanje sodnij. Ne- vednost ljudstva, kako deluje sodnija. Napaka sodnika, ker ne ve ali ne spozna potrebe ljudstva.

2. Počasne, zapletene in starinske sodnijske razprave.

3. Teški in nepremagljivi sodnijski stroški. Mnogokrat se nam je že stavilo vprašanje: Ali je sod- nik samo odločevatelj, ki gle- da, da se postave spojujejo pri sodnijski razpravi in odda svojo razsodbo na podlagi in- formacij, katere dobi, ali je njegovo delo gledati, da se zgodi pravica obeh strankam? Ali z drugimi besedami: Ali ima sodnik pravico sam pre- iskovati vzroke tožbe in nespo- razume, ne da bi se zanašal

samo na to, kar mu odvetniki na sodnji povedo? Starokopi- ni odvetniki so seveda mnenja, da mora sodnik samo to poslu- šati, kar mu odvetniki povedo. Taki odvetniki bodejo z silnim odporom gledali na sodnika, ki sam stvar vzame v roko, da jo preišče. Tak odvetnik je v stra- hu, da če sodnik prestopi svo- je meje kot odločevatelj, da se neodvisnost sodnij ne more vzdržati, da sodnik prekorači svoje meje in se podre cela stavba administracije pravice. Na drugi strani pa zopet pri- prost človek se nikakor ne mo- re spoprijazniti s sistemom, ki ga prisili, da najame odvetnika — posredovalca — celb v naj- bolj priprostitih zadevah. Pri- prost človek zahteva torej iz- ključitev posredovalca, kadar- koli je to mogoče, in zahteva direktno stik s sodnikom. (Na- vaden človek hoče videti v sodniku raje kot varuha svojih pravic kot človeka, ki s sodni- skim veličastvom predseduje postavnji borbi.)

Te točke se tičejo enako tu- rojenih državljanov kot nase- ljencev. In vrjeli mi bode, da je danes, pri današnjem siste- mu naših sodnij, izvanredno težavno za naseljence, ki ne razume angleškega jezika. Skušnje naseljencev v naših sodnijah se lahko zberejo v enem samem stavku: Njemu so kazali le ostri in temni ko- nec postave, nikdar pa ne člo- vekoljubja. Raditega je po- stala postava njemu, naseljen- cu, nekaj česar se boji in ogib- lje namesto sile, katere mora spoštovati in ubogati. In vsa- kovrstni posredovalci so prišli na površje; ki se delati zvezo med naseljenjem in 'sodnijo. [Pravi labirint je to, podzemelj- ska, zavita pot. Mnogokrat se zanašajo na politikarje, da jim pokažejo pot ven iz postave- zmešnjave. In politikar pa ima zopet svojega posebnega od- vetnika, ki navadno razdeli dobiček, kolikor ga je pri so- dnji obravnavi. Vskakovrstna sredstva so se uporabljala, da es izkoristi te nove ameriške naseljence, bodeče naše držav- ljane. Mnogokrat so povečava- li njih najmanjše prestopke in težave, delali so jim napačne slike od sodnikov in sodnij, da se tako ubogo žrtev tembolj prestraši in naredi voljno, da plača svoj dežel. Tako je na- stala tudi govorica med nase- ljenci Amerike, da "se da v Ameriki pravica kupiti na so- dnijah!"

Prostor ne pripušta, da bi navajal posebne slučaje in sli- ke. Le v splošnem lahko razvi- jem pred občinstvom vse zlo. Nasvetovalo se je vse polno zdravil za take položaje. Ne- kateri menijo, da je naseljenec sam kriv vsega. Mnenja so ta- vega, da silno naseljevanje v Ameriko iz drugih dežel je v prvi vrsti odgovorno za šte- vilne zločine v Ameriki. Ta tr- ditve je potrjena od policijskih rekordov onih delov mest, kjer so naseljenci v pretežni večini. Razni preiskovalci položaja so kar začudeni nad tolikimi zlo- čini, pa ne vedo razločevati, da se naseljenecem večinoma šte- je v zločin to, kar ne razumejo od postave, zato jo prekršijo. Za- to pa pridejo pred nas in zahtev- vajo najstrožje odredbe za na- seljevanje in jako hude skušnje za pridobitev državljanstvih pravic.

Drugi zopet skušajo pro- blem rešiti na ta način, da vz- gojujejo naseljence in da po- magajo naseljenca v vseh slu- čajih, kjer se dvigajo proti njim izkoriščevalci. Eni bi to- rej radi, da upešjejo vso silo postave proti naseljenca, drugi pa hočejo, da postava pomaga naseljenca. In dočim bi prvo sredstvo uničujoče uplivalo na naseljence, bi mu drugo po- magalo k napredku.

Nahajamo se med dvema ekstremoma: cenzorji in obre- kovalci na eni strani, in pridig- garji na drugi strani. Prvi smatrajo naseljence kot hordo grozečih, vpadajočih tujecev, dočim drugi smatrajo naseljen- ce kot silo krepkega moštva v žilah našega naroda. Ti stran- karji so brali samo eno stran iz knjige naseljencev. Obreko- valci berejo stran, kjer so na- šteti dolgovi, pridigarji pa stran, kjer je naštet kredit. Ni-

bče ne dela prav za naseljen- ca. Da moremo naseljence pra- vilno spoznati, ne opoštevajmo ne njegovih dobrih ne slabih strani, ampak pustiti ga mora- mo, da se preskusi in dokaže kaj zna.

Ravno tako se mora delati z naseljencom na sodnji. Na- men sodnije mora biti, da do- žene "človeško balanco" v na- seljenca. Tega se pa ne more narediti, dokler ni podrt plot zastarelih sodnijih obravnjav in se upelje prava, businesslike metoda na sodnijah.

Pomisliti moramo, da je si- stem v monarhiji, odkoder pri- hajajo naseljenci, jako spleten

in kompliciran, zato pa mora- mo si prizadevati, da razložimo naš sistem naseljence. In če hoče demokracija imeti uspeh, mora biti njen sistem vlade ta- ko priprost, da ga razume o- gromna večina ljudstva. Mo- narhija ni nikdar po ljudski vo- lji, ampak je slednji vedno nas- protna. In kolikor bolj je ljud- stvo bedasto in neizobraženo v monarhiji, tem bolj je monar- hija gotova, da bo lahko vla- dala. Toda republike so odvis- ne od ljudske volje, in ta ljud- ska volja se mora svobodno iz-

Dalje na tretji strani.

Trinerjevo vino 65c steklenica.

VABILO

LETNEMU BANKETU

KATEREGA PRIREDI

DR. DANICA, št. 11. S.D.Z.

v nedeljo 19. marca v J. Grdinovi dvorani

OB POL 8 URI ZVEČER

SPORED.

1. Pozdrav predsednice. 2. Deklamacija. 3. Razni govori. 4. Skupna večerja. 5. Šaljiva poroka, po- šta i. t. d. 6. Ples in prosta zabava.

Pri banketu in plesu sodeluje orkester g. Frank Korče. Na banket pride g. Peter Zgaga iz New Yorka, da bode zaljubljene parčke govoča, radi tega je razpi- sana nagrada, kateri možki bode največkrat poročen dobi eno zlato iglo z zvezinim znakom, enako za žens- ko, ki bode največkrat poročena, zlato broško z zve- zinim znakom.

Vstopnice k banketu se dobijo pri sledečih: Pri- mož Kogoj, 3904 St. Clair ave.; John Gornik, 6025 St. Clair ave.; Frances Lauschie, 6121 St. Clair ave.; John Blatnik, 6304 St. Clair ave; in pri Agnes Zalokar, 899 Addison Rd.

Za obilen obisk se priporoča

Odbor.

Dvojne Znamke

Celi dan vsaki torek.

Tolmači za vse evropske jezike v našem tujezemskem oddelku

Oni vam pomagajo pri kupovanju, da dobite kar želite in vam na- redijo kupovanje ugodno.

The May Co.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinih državah imajo za- goslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijako tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naše tiskarna je najbolj moderna opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam dru- gam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA
TISKARNA
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Slovenska Dobrodelna Zveza.

(SLOVENIAN MUTUAL BENEFIT ASSN.)

Ustanovljena 13. nov.
1910.
v državi Ohio

Inkorporir. 13. marca
1914.
v državi Ohio

Sedež: CLEVELAND, OHIO

VRHOVNI URADNIKI:

PREDSEDNIK: JOHN GORNIK, 6105 ST. CLAIR AVENUE.
PODPREDSEDNIK: PRIMOŽ KOGOJ, 3904 ST. CLAIR AVE.
TAJNIK: FRANK HUDOVNIK, 1862 EAST 62ND ST.
BLAGAJNIK: JERNEY KNAUB, 1062 EAST 62ND STREET.
VRH. ZDRAVNIK: J. M. SELISKAR, 6127 ST. CLAIR AVE.

ODBORNIKI:

Frank M. JAKŠIČ, 1203 Norwood Rd. Jos. RUSS, 6712 Bonna ave.
Frank ZORIC, 5909 Frosser ave. Frank ČERNE, 6033 St. Clair ave.
Anton GRDINA, 6127 St. Clair ave. Ignac SMUK, 1051 Addison Rd.
Anton OSTUR, 1168 E. 61st St.

Sedež vrhovnega odbora se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu
ob 9.30 dopoldne v pisarni vrhovnega urada.
Pisarna vrhovnega urada 1052 E. 62nd St. drugo nadstropje, za-
dalj. Cuyahoga Telefon Princeton 1276 R.

Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakaznice, naj se
posiljajo na vrhovnega tajnika.

Zvezino glasilo: "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Nadaljevanje iz 2. strani.

raziti, kar se pa ne more nare-
diti, razven da je sistem vlade
popolnoma jase. in priprost.
Da govorim v splošnem, sodnijski
oddelki naše vlade je pre-
težaven, da bi ga razumela
povprečna vlada.

Zatorej je najnujša potreba
naših sodnij, da se vrše obrav-
nave na najbolj priprost na-
čin. Kjerkoli se pronajde, da
način postave nasprotuje pravi-
ci, se mora takoj narediti vse,
da se tak nedostatek odpravi.
Priprostost sodnijskih razprav
bo prinesla s seboj še druge
dobičke in dobrote, posebno pa
izključitev posredujočih advoka-
tov, in boljše zastopstvo
med sodnikom in med onim,
ki je tožen.

Nekaj se je naredilo v tem
oziroma na clevelandskih sodni-
jah. Glavne točke pri tej meto-
di so: Poziv zatočenega pred
policijskega prosekutorja, da
se privatno domeni, predno pri-
de stvar pred sodnika. Varščina
na osebne časti. Probacijski si-
stem. Pomirjevalno sodišče.

Maja meseca 1903 se je uve-
del poziv prosekutorja v pravi-
so pri clevelandski policijski
sodniji. Vsaka oseba, ki je do-
bila poizivno, se je morala o-
sebnostno zglasiti pri prosekutorju.
Nobenih posredovalcev se ni
dovolilo zraven. Če so se so-
sedje kaj spili med seboj, se je
slekušala doseči poravnava ali
pa zunanjsati vzrok prepira.
In kdor se pregreši proti
zdravstvenim postavam, ni
tako kaznovan, ampak ga v
Clevelandu pokličejo na sodni-
jo, tam mu lepo razložijo po-
stavo in dovolijo dovolj časa,
da se pobiljša. Veliko zapornih
povelj je bilo na ta način
preprečenih, veliko siromakov
se je prihranilo ječa, ponižanje
in zasramovanje. Prosekutor-
jev urad je na ta način postal
malu uradna soba revnejših
ljudij, posebno pa naseljencev.
Tu so naseljenci prvič spozna-
li, da imajo javen urad, ki je
pripravljen, da jim služi brez
plačila, samo da se zadosti pravi-
ci. Nihče ne mara ošabnega,
gospodajočega deposta pa tu-
di čednostni pridigar nikjer ni
priljubljen, dočim je uradna
oseba, ki se ti približa kot pri-
atelj in ti ljubezensko svetuje,
kaj je prav, tebi jako priljublje-
na.

Okoli policijskega sodišča v
Clevelandu je kar mrgolelo ta-
kozvanih bondsmanov ali oseb,
ki so postavile varščino, kdor
je bil zaprt. Tajna preiskava je
dognala, da so ti bondsmani
bojevnički te ali one politične
stranke, ki skušajo dobiti v pest
rtcev. Zgodilo se je navadno,
da je taka žrtve izročila vse
svoje prihranke tem bondsma-
nom kot varnost varščine, in
ko je bila obravnava končana,
je zginila vsa ta svota, ne da
bi obtoženec imel sploh kako
korist od tega. In največ je bi-
lo naseljencev, ki so padli kot
žrtve temu sistemu.

Da se ozdravi te razmere, se
je poskusilo z osebno varščino.
V vseh slučajih manjših pre-
stopkov se od jetnika ni zahte-
valo varščine v denarju ali po-
stavi, ampak se je zatočenec
samo podpisal na osebno izja-
vo, da pride na sodnijo, kadar
bo klican. In stvar je imela

uspeh. (Profesionalni bonds-
mani so zginili, ljudem se je
prihranil denar. Le malo jih je
bilo, ki so pozabili na svojo
osebno izjavo in niso prišli, ka-
dar so bili poklicani. Toda ni
ti toliko ne kot onih, ki so po-
ložili svoto v denarju, da pri-
dejo na sodnijo.

Zaslišanje slučajev na poli-
cijski sodniji se je včasih vršilo
po sistemu, ki je bil v resnici
vse obsoje vreden. Predsedujo-
či sodnik je smatral za svojo
glavno nalogo, da se čim hitre-
je reši zaslišanja. Mnogokrat
so zaslišali po 150 raznih ob-
tožencev v treh urah. Oprostiv-
e, obsodbe, kazni, to je šlo
eno za drugim kot bi kdo čital
iz knjige. Včasih je nastopil za
obtoženca kak odvetnik, in slu-
čaj se je podaljšal.

Leta 1908 je nastal nov si-
stem v dvoranah policijskih so-
dnij v Clevelandu. Skrivne kon-
ference med politikarji, odvete-
niki in sodniki so prenehale.
Sodnijski uradniki so dobili po-
velje in svetovali vsem, ki pri-
dejo na sodnijo. Nastavljeni so
bili tolmači, ki so lahko izpra-
ševali obtožence in jih zagovar-
jali pred sodnijo, ker se sami
niso mogli. Vsakdo je smel
svobodno stopiti pred sodnika
in povedati svoje. Atmosfera
sodnije se je popolnoma spre-
menila. Ljudje so kmalu spo-
znali, da je ceneje in bolje, če
se stopi pred sodnika in se mu
odkriti srčno razloži svoje za-
bave in nadloge, kakor najema-
ti odvete in politične luse.

Sodnik se ne peča pri obrav-
navi samo z zločinom obto-
ženca, ampak dobi v pogled
njegovo preteklo življenje. Po-
lagoma se je začel probacijski
sistem. Presodila se je balan-
ca obtoženca. Pogledali so se
njegovi grehi in dobrote. Če je
bil sodnik prepričan, da obto-
ženec ni hudoben iz narave, te-
daj ni bil obsojen, se mu je da-
la takoj prilika, da se pobiljša.
Odpuščeni je bil in ostal pod
nadzorstvom sodnjega uradni-
ka, dokler ni pretekla gotova
doba.

En sam vzgled naj povem,
da se vidi, kako se je delalo z
naseljenci v Clevelandu po
probacijskem sistemu. Tekom
neke zime je bilo pripeljanih
na sodnijo mnogo mladih fan-
tov, naseljencev, v starosti 17-
21 let. Bili so obtoženi igranja
ponočnih nemirov, pijanosti,
prepovedane rabe orožja, itd.
Začeli smo jih zaslišavati kot
može. Vse smo hoteli zvedeti.
In pronašli smo, da večina njih
ne zna govoriti angleško, dasi
so v tej deželi že od treh do 7
let. Nihče jim še nikdar ni kaj
povedal o večrni šoli. Saj niti
vedeli niso, da je sploh kje ka-
ka večerna šola. Ti mladiči so
trdo delali po dnevu. Zvečer
pa ko so bili prosti, so si pri-
voščili "good time". In po tem
jih je sodnik sodil. Dal jim je
na izbero ali naj gredo 60 dni
v ječo ali pa naj hodijo eno le-
to v šolo. Seveda so se vsi od-
ločili za šolo. In v šolo so šli.
Učitelji večernih šol so bili pri-
morani, da so vsak mesec re-
portali na sodnijo, kako se učijo
in kako pridno hodijo v šolo.
In izmed petdesetih mladičev
je bil eden vrnjen na sodnijo
radi kršitve postave.

To je en vzgled, koliko sod-

nija lahko dobrega stori za
ljudi, če hoče. Kajti sodnik ima
neizmerno oblast, s katero na-
redi mnogo dobrega, če je prav
uporabi. Seveda je prizadeva-
nje sodnikov za reforme nale-
telo na veliko opozicijo od od-
vetnikov in zagovornikov sta-
rega reda. Toda ljudstvo je
spoznalo, da je to najboljše, in
sodelovalo je s sodniki.

Se eno ugodno stvar je dobi-
la clevelandska sodnija. To je
"Couniliation Court" ali spravo-
no sodišče. To je za ljudi, ki
nimajo denarja, da bi najeli od-
vetnika. (Nastavljen je bil mož
z dolgo sodnijsko prakso, ki
je pomagal ljudem pri vložitvi
tožbe in drugih formalitetah.
Obe stranki ste bili poklicani
pred tega moža. Nagovarjalo
se jih je naj se zlepa pobotata,
da ne bo treba stroškov, itd.)

Silen uspeh je dobilo to sodi-
šče. Leta 1912 se je obravna-
valo 1200 slučajev na tej sodni-
ji. Vse zastoj. In tožbe, tudi
niso bile zapisane v sodnijske
rekorde. Stranke so se porav-
nale brez sodnika. Prijateljstvo
je nastalo. Namen tega razso-
dišča ni bil samo, da se razbre-
menijo sodnija manjših pritob, ampak tudi, da se pomaga
strankam brezplačno priti do
pravice in zadovoljstva.

Zastopnik za "Clevelandsko
Ameriko" v Leadville, Colo.
je naš rojak Mr. Anton Prija-
telj, katerega priporočamo ro-
jakom za pobiranje naročnine.

ALI ČAKATE?

"Čakal bom, dokler me ne
bo bolelo," pravijo nekateri, ki
jih bolijo zobje. Ali vi čakate
toliko časa, da pogori vaša hi-
ša, namesto, da bi poprej vzeli
zavarovalnino proti ognju?

Kadar je vaš otrok bolan,
ali čakate, da umre, predno po-
kličete zdravnika? Ali čakate,
da pride najhujši mraz v janua-
riju, predno kupite gorko ob-
leko ali skunjo? Nikar ne ča-
kajte, dokler vas "ne boli".

DR. F. L. KENNEDY,
zobozdravnik.

5402 Superior ave. & E. 55th St.
Uradne ure: 9-12 dop. in
1-5.30 pop. Ob ponedeljkih,
četrtkih in sobotah zvečer. Vse
delo garantirano. Zobe deremo
brez bolečin.

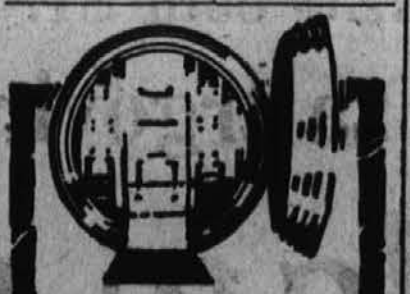
SLOVENCEM

želim naznaniti, da sem otvo-
ril svojo lastno krojačnico na
6113 St. Clair ave. kjer imam
že sedaj trgovino z moško o-
pravo in čevlji.

Obiske, katere naročite pri
meni, bodejo vedno narejene
po najnovejši modi. Dobro de-
lo in trpežno vam vedno garan-
tiram, kajti dolgotrajna skuš-
nija v tem poslu me je dovolj
naučila. Rojakom se priporo-
čam v obilen obisk.

Naznanjam tudi, da sem do-
bil v zalogo spomladanske čev-
lje in vso drugo moško opravo.
Pošiljam blago v staro domo-
vino zanesljivo in točno. (34)

FRANK GORNIK,
slovenski krojač in trgovec
z moško opravo.
6113 St. Clair ave.

Najbolj varno mesto.

Stvari, katere ne morete
zavarovati ne zopet kupiti,
katerih izguba bi bila obut-
na, stvari, ki se lahko uni-
čijo ali ukradejo, zavarov-
valne police, delnice bondi,
rešitni in drugi vrtni popirji
razna slatinna in mnogo
manjših stvari velike vred-
nosti.

Najbolj varen prostor za
to je oklepna blagajna
naše banke.

Cena, da hranite v tej bla-
gajni svoje vrednostije manj
kot 2 centa na dan. Ali je
vrednost toliko vredna za
vas.

The
Cleveland
Trust Company
EUCLID AT EAST 9TH

VARUJTE SVOJE LASE!

USPEŠNO,
ZNANSTVENO
ZDRAVLJENJE
POPOLNOMA
BREZPLAČNO
ZA MOSKE IN
ŽENSKE.

All vam lasi predčasno postajajo
sivi? Ali vam izpadajo lasi?
Ali so vam lasi suhi ali mastni?
Ali vas erbi glava ali imate prhljaj?
Ali ste plešasti, ali postajate ple-
šasti?

Ako trpite od katere gori navedene
bolezni, potem ne čakajte več, ker
vsa o odlašanje je nevarno. Pišite
nam takoj po našo ilustrirano knjigo
pod naslovom

"RESNICA O LASEH,"
Knjiga ima sledečo vsebino:
Popis o lasih; sestava las in teme-
na, vzroki izpadanja las in plešavosti,
kako se vzdržijo lasi lepi in zdravi,
izpadanje las, brada in brke. Priznane
zavale od ozdravljenih ljudi.

Brezplačno poskušanje zdravljenja.
Mi vas hočemo prepričati o naših
velikih stroških, da zdravilo "CALVA-
CURA" ustavi izpadanje las, odstrani
prhljaj in srbečost na glavi in po-
apešuje rast las. Mi vam pošljemo
\$1.00 vredni lonček "Calvacura" šte-
v. 1. skupno s gori navedeno knjigo
"Resnica o lasih", ako nam pošljete
svoje ime in 10c v srebru ali znan-
kah v pokritje poštne pošiljave.

Izrežite spodnji kupon in pošljite
ga takoj na: UNION LABORATORY,
BOX 654, UNION, N. Y.

Union Laboratory, Box 654, Union N.Y.
Priloženo pošljimo 10c za poštino in
vase prošim, da mi pošljete \$1.00
vredni lonček "Calvacura" šte-
v. 1. kakor tudi vašo knjigo "Resnica o la-
seh", (Izrežite ta kupon in priložite
ga pismu.)

(Fri)
Naprodaj sta dva loda na vo-
galu Waterloo Rd. in E. 160th
St. Jako ugodno za kakor trgo-
vsko podjetje. Poizve se pri last-
niku M. Plut, 3611 E. 81st St.
Newburg. (Fri. June 30)

Pozor!
Čakajte na veliko otvoritev
Kleinove novo opremljene tr-
govine z moško obleko in po-
trebščinami. Otvoritev okoli 1.
aprila. Klein's 6031 St. Clair
ave. vogal E. 61st St. (29)

POZOR!
Podpisani naznanjam, da ne
bom odgovoren za nobeno pla-
čilo, ako bi Elizabeta Hočevar
kije naredila kak dolg. Frank
Hočevar, 1007 E. 62nd St. (28)

Pohištvo za tri sobe se proda
posamezno ali skupaj po nizki
ceni. Pridite v soboto popoldne
ali v nedeljo. 1538 E. 32nd St.

Dve sobi na frontu, za fante se
oddajo v najem. Brez hrane.
5409 Stanard ave. (29)

Išče se priletna ženska ali udor-
va, četudi ima kakega otroka,
dobro izurjena v kuhinji, za
malo družino. Služba stalna za
pošteno žensko. Plača po do-
govoru. Poizve se v uredništvu.

POZOR!
Najboljša prilika, da kupite
konje pri meni. Kdor hoče za
majhen denar kupiti dober
"tim" in dva voza in vso opravo,
naj se oglasi sedaj pri me-
ni, ker ima izvrstno priliko, da
si naredi denar. Lahko ostane-
jo konji pri meni v hlevu, neo-
ženjen pa je lahko na hrani pri
meni. Vprašajte pri Ig. Fortu-
na, 15717 Holmes ave. Collin-
wood, O. (30)

Trinerjevo vino 65c steklenica.
Soba se da v najem s hrano ali
brez za dva fanta. 1167 E. 58.
St. št. vrat 6. (29)

Pozor rojaki!
Proda se radi boleznij v dru-
žini prav poceni dobro urejena
grocerija, dobri in pošteni od-
jemalci. Vpraša v uredništvu.

DELO! DELO!
DEKLETA DOBIJO TAKOJ
DELO V TOVARNI ZA
PLETENJE. LEPA PRILI-
KA ZA DOBRA DEKLETA,
DA DOBIJO DOBRO PLA-
ČO. VPRAŠAJTE PRI N. J.
RICH CO. EUCLID AVE.
IN E. 61ST ST. (30)

POZOR!
Proda se dober "candy
store" in nekaj grocerije ter
prodajalna s mehikimi pijača-
mi, prav nasproti hrvatske cer-
kve, na jako lepem prostoru.
Proda se radi selitve iz Cleve-
landa. Frank Strumbelj, 1274
E. 40th St. (30)

TRPECE ŽENSKE
Čitajte pismo, katerega smo prejeli od
Mrs. Hermine Revak, 963 Lyons Ave.,
Kansas City, Kansas, ki piše: "Jaz
priporočam Severov Regulator vsem
ženakam, ki trpijo. Jaz sem potrošila
veliko denarja za zdravila, toda nič
mi ni pomagalo, dokler nisem posku-
šala Severov Regulator. Porabila sem
ga dve steklenici ta sem bila zdrava.
Sedaj ne bom nikdar brez njega." —
Vse ženske bi morale storiti kakor je
storiла Mrs. Revak. Imeti bi morale
to zdravilo pri roki ter se s tem varo-
vati boleznij, katere nadlegujejo njeni
spol. Cena \$1.00, v vseh lekarnah ali
od nas. Pišite po našo knjižico
"Zdravje za ženske", katere se dobi
zastonj. W. F. Severa Co., Cedar Ra-
pids, Iowa.

NAZNANILO.

Čenjenim gospodinjam in
dekletam uljudno naznanja-
mo, da imamo sedaj tudi dobro
šiviljo, ki vam izdela obleke po
vaši želji in po poljubnem kro-
ju. Delo bo dobro, cene zmern-
ne. Ker je trgovina na novo u-
rejena smo si nabavili sedaj ve-
liko zalogo, krasne vzorce vol-
nenega blaga ter lepo izbero
blaga za pomladansko sezono.
Ker bo treba novih, lepih oblek
za bližajoče se Velikonočne
praznike, se vam nudi sedaj
lepa prilika. Se priporočava
TOMŠIČ & STAMPFEL,
6129 St. Clair ave. (40)

Proda se avtomobil, Overland,
1914, v jako dobrem stanju. Je
skoro kot nov. Proda se na ob-
roke ali za gotov denar. 1051
Addison Rd. (29)

Dober krojaški pomočnik dobi
tako delo z dobro plačo. J.
Znidarič, 1134 E. 60th St. (29)

DELO!

Takoj dobijo delo dekleta 18
let stara ali več v tovarni pri
strojih, po \$1.50 na dan. Pridite
pripravljeni na delo. Lake Erie
Iron Co. 915 E. 63rd St. sever-
no od St. Clair ave. (32)

DELO!

Dekleta, stara 18 let ali več
dobijo takoj dobro in stalno de-
lo pri nas. Oglasite se takoj
pripravljeni na delo pri Ame-
rican Can Co. 1654 E. 40th St.
(29)

Soba, opremljena za 1 ali 2 fan-
ta se odda. 6700 Schafer ave.
blizu Addison Rd. (29)

Trinerjevo vino 65c steklenica.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG.
746 EUCLID AVE.

blizu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVIJO

Na isti način in z istimi
aparati kot zdravijo v

VELIKIH SANITORI-
JIH V EVROPI

Uradne ure:

9. zj. do 4. pop.
7. zveč. do 8. zveč.
10. do 12. dop. ob nedeljah.

Izrežite ta oglas, da
ne pozabite naslova

POZOR ROJAKI!

Držite se gesla Svoji k svojim!

Vsem cenjenim rojakom naz-
nanjam, da sem prevzel znani
salon in hotel "Gilbreath" na
694 E. 152nd St. Collinwood.
Tu imam vsak dan sveže pivo,
domače vino najboljše vrste, fi-
no žganje, drožnik, brinjevec
in dobro slivovko. Imam vselej
najfinije smodke ter dobro o-
kusno hrano vsak dan, sveži go-
laš, za prigrizek pa vedno fi-
domače kranjske klobase.

Nadalje imam na razpolago
mnogo lepo urejenih spalnih
sob za prenočišče. Pri meni
svira vsako soboto godba pri
kateri se fantje lahko po doma-
če zasukajo. Pozdravljam vse
Slovence in Slovenke po celem
Clevelandu in okolici ter se jim
priporočam. Anton Seršen 694
E. 152nd St. Collinwood, O.
(Mon-Fri-38)

Deček, ki ima veselje izučiti se
mlekarskega posla, dobi takoj
službo. Vpraša naj na 1172
Norwood Rd. (29)

Trinerjevo grenko vino 65c ste-
klenica. Slivovka, tropinjevec,
brinjevec, \$2.50, \$3.00 galona.
A. Cohn, 5819 St. Clair ave.
(Wed-Fri-38)

Pozor!

Slovensko podporno društvo
Dosluzencev naznanja, da se
vrši seja vsako prvo nedeljo v
mesecu točno ob 9. uri dopold-
ne v Grdinovi dvorani. Bratski
pozdrav Geo. Krainčič, tajnik,
5810 Bonna ave. (36)

Novo hiše naprodaj!

Prav po nizki ceni, ena ima
4 sobe, druga 6 sob, ena deset
sob. Zadnja je stara 5 let in za
dve družini, prav po nizki ce-
ni. Električna luč in mestna
voda. Oglasite se na 19708
Shawnee ave. stop 125 Shore
Line. (30)

Naprodaj je dobra pekarna,
dvoje pečij, dva voza, 2 konja,
prodajalna, hlev. Naredi naj-
manj \$40 na dan. Prodati se
mora takoj. 3354 Payne ave.
N. (28)

Takoj dobi dobro službo dekle
pri gospodinjstvu. Jos. Nossé,
1226 E. 55th St. (28)

Hočeš delo?

Dva kleparska pomočnika iz-
učena v starem kraju, dobila
stalno delo. Plača od 30 do 60
centov na uro. Delo dobila tu-
di dva fanta v starosti 16-17
let, ki imata veselje, da se iz-
učita te obrti. L. Skok, sloven-
ski klepar in strešni krovce.
6034 St. Clair ave. (30)

◆ Vsakemu, kateri mi poš-
◆ lje naslove svojih prija-
◆ teljev in znancev živčih
◆ v Ameriki, mu pošljem
◆ lep spomin. ap
◆ HEN. J. SCHNITZER,
◆ BANKIR.
◆ 141 Washington St.
◆ NEW YORK. ◆

Dramatično društvo TRIGLAV

VABI K ZANIMIVI GLEDALIŠKI PREDSTAVI

"Gospa, ki je bila v Parizu"

V NEDELJO, DNE

12. marca 1916.

TOČNO OB 8. URI ZVEČER

V KNAUSOVI DVORANI

Vstopnina 25, 35, 50c

Igra ima tri dejanja in je splošno znana fina hu-
moristična igra. Pri igri nastopijo izurjeni igral-
ci društva "Triglav"

GODBA POD VODSTVOM g. CHAS. ZORMANA

K obilni udeležbi vabi

DR. TRIGLAV.

DENAR.

Roman

Francosko opusl' Emile Zola.
Prestavil L. J. P.

"Sploh pa je imel Gunderman prav. O ta lopov je srečen, ker nima krvi niti živcev! Jaz sem prestrašen, to je vzrok mojega poraza."

Nato mu je vzklopela jeza napram Gundermanom.

"O ta Gunderman, ta prokleti žid sedaj triumfira... Ta človek ima že milijardo, kmalu bode imel dve, tri, in nekega lepega dne bode postal vladar sveta."

"Ne govorite tako!" je rekla gospa Karolina. "Ni kriv le Gupnderman, temveč je tudi Delcambre dosti k temu pripomogel."

Saccard se je pričel smehljati.

"O, on se masčuje!"

Ker ga je ona vprašujoče pogledala, je rekel:

"Da, imava neko staro stvar med seboj... Vem vnaprej, da bodem obsojen."

Nato je pričel zopet po papirjih mešati in v svoji fiksni ideji je nadaljeval:

"Draga prijateljica, zelo lepo je od vas, da ste prišli in obljubiti mi morate, da boste prišli še... O, da bi imel le denar!"

"Toda saj imate denar! Imate dva milijona od Sadove in devet milijonov od vaših delnic."

"Draga moja," je zaklical, "jaz nimam niti soua-več! Ali me razumete z drugimi vred sem tudi sam sebe uničil. Mislim celo, da sem še nesrečnemu Mazaudu dolžan trideset ali štiridesetisoč frankov... Vse je preč, in nimam niti soua več!"

Ko je gospa Karolina to zvedela, je bila skoro vesela in se je pričela šaliti.

"Meni gre ravno tako in kadar bode vsega konec, niti ne

vem, če mi bade ostalo, da bom lahko en mesec živela... Vedno sem rekla, da najden denar ni veliko vreden..."

On je vzel papirje z mize in jih zavijtel v zraku:

"Močite, mi bomo še bogati..."

"Kako to?"

"Ali mislite, da sem opustil svoje načrte?... Že celega pol leta delam tu cele noči, da vse na novo postavim. Kakor hitro bodem prost, tedaj bodejo vsi škodoželjni nekaj doživeli!"

Ona ga je hotela prekiniti, toda on je burno vstal in rekel:

"Semkaj poglejte! Računi so gotovi, številke so tu!... Karmel in Turška Narodna Banka to je vse le malenkost! Imeti moram celo železniško progo v Orijentu, Jeruzalem in Bagdad, sploh celo malo Azijo! Ali ste si mislili, da bodem celo stvar opustil? Napoleon se je celo iz Elbe vrnil. Meni se je treba le pokazati, in vse bode drlo zopet za menoj. Manjka mi le tristo milijonov, in celi svet bode moj."

(Prišla ga je za roko in s strahom rekla:

"Ne, ne, molčite prosim vas!")

Proti njeni volji ji je raslo občudovanje do tega moza.

"Vse je prepozno," je rekla ne da bi spustila njegovo roko. "Ali se ne morete že vendar enkrat pomiriti in odpočiti?"

Ko jo je hotel nato poljubiti na njene lase, je rekla:

"Ne, ne, vse je preč, za vedno preč... Vesela sem, da sem vas zadnjikrat videla, da ne bode jeze med nama. Z Bogom!"

Sele tri mesece pozneje v sredi decembra, se je pričela

obravnavati. Vzlic izvrstnim zagovornikom, katere sta imela

Saccard in Hamelin, sta bila obsojena vsak na pet let ječe, ter vsak na tritisoč frankov globe.

Zopet so pretekli trije meseci in gospa Karolina je bila še vedno v Parizu. Konečno je vse pospravila in se namenila, da bode odpotovala.

Zadnji dan pred odhodom ji je prišlo na misel, da bi kaj poizvedela o Viktorju. Spomnila se je, da ji je rekla Mechainova, da naj se tozadevno pri njej oglasi. Okoli četrte ure popoldne se je napotila v Rue Feideau.

Mechainova je sedela v nekem Buschovem naslonjaču, ter pregledovala neke papirje.

"Tako! Vi ste madama! Priđete v slabem času, kajti gospod Sigismund je smrtno bolan, in gospod Busch je ves obupan. On ima tako rad svojega brata! Sedaj je ravno odšel po zdravnika."

Tedaj se je zasilal iz sosednje sobe nek zamolkel glas.

"Zopet je pričel gospod Sigismund govoriti... Moj Bog, nekaj se mi na štedilniku smodi. Ker ste ravno tukaj, prosim vas pogledjte, ako kaj zahteva."

(Mechainova je odšla v kuhinjo, gospa Karolina je pa vstopila v bolniško sobo. Na ozki železni postelji je sedel bolnik, podprt s tremi blazinami.

Zdelo se ji je kot da jo bolnik pozna, dasi tudi nista bila še nikdar skupaj.

"O, vi ste, milostna gospa..."

Videl sem vas v duhu, in klical vas z vsemi močmi!... Priđite bližje, da bodem z vami lahko tiho govoril!..."

Ona se je vsedla tik postelje.

"Nisem vedel preje, toda sedaj vem... Moj brat kupčuje s papirji, in tam v njegovi sobi sem mnogokrat slišal ljudi plakat. Moj lastni brat! O, bilo mi je ob takih prilikah, kot da bi mi kdo zasadił bodalo v srce. Ta rana je še sedaj v mojih prsih, ter me grozno peče... Vem da kadar umrjem, da bode brat prodal moje papirje! Toda tega pa jaz nočem!"

Njegov glas je postajal vedno glasnejši.

"Vidite milostiva gospa, tam so moji papirji, tam na mizi ležijo. Prosim pokrajte mi jih, zvezala jih bodeva skupaj in vzeli jih bode seboj... Klical sem vas, čakal sem vas!"

Ker je ona omahovala bi mu li zahtevano dala ali ne, je prosil sklenil roke.

"Za božjo voljo, lepo vas prosim..."

Ona mu jih je dala rekoč:

"Saj veste, da vam to škoduje."

"Škoduje? O ne! Sploh pa, kaj je na tem ležeče?..."

Ko se je gospa Karolina vrnila nazaj v svoje stanovanje, je začela pospravljati kovčke. Sli je še enkrat v risalno dvorano in pogled ji je obstal na velikih načrtih, kateri so viseli na steni. Namenila se je, da bode te plane zvila in vzela seboj. V duhu je še enkrat preživela vse te pretekle srečne čase. Na to je papirje zvila ter jih z močno vrvico povezala. Namenila se je v Rim, ker tam jo je čakal njen brat, kateri je bil pod varščino spuščen na svobodo in je v tem času tja pobegnil.

Gospa Karolina je bila vzlic vsemu trpljenju, katerega je prestala, še mladostno sveža. Pri spominu na razmerje, katerega je imela s Saccardom je zarudela, in videla je, da je tudi ljubezen z blatom omadeževana. Zakaj naj bode torej denar vsemu kriv? Ali je ljubezen manje omadeževana, ljubezen, katere rodi nova življenja?

Konec.

POZOR!

Rojakom v Taylor, Wash. naznanjamo, da je naš tamošnji zastopnik

Mr. Louis Fink,

Box 34, Taylor, Wash. On je pooblaščen pobirati naročnino in dajati pobotnice. Rojakom ga priporočamo.

"Clev. Amerika".

Trinerjevo vino 65c steklenica.

GNJUS PRED HRANO.

Kaj je vzrok, da ste zgubili apetit? Mnogokrat se zgodi, da nam mahoma zgine apetit in da se nam hrana celo stidi. Zdi se kot bi narava hotela zmanjšati uživanje hrane, katere ne more prebaviti. Oslabljeni organi za prebavo ne morejo delovati in se branijo sprejeti hrano. To kaže, da je treba organe pojačati, da opravljajo svoje delo brez truda. Mi želimo priporočiti

Trinerjevo Ameriško Grenko Vino.

To veliko zdravilo bo v prvem mestu očistilo prebavljalne organe in jih pojačalo. Zguba apetita in gnjus pred hrano, bo polagoma zginil in zopet boste imeli

Zdrav apetit, telesno moč in duševno energijo.

Kakor hitro vam manjka ena izmed teh treh potreb življenja, morate rabiti Trinerjevo ameriško grenko vino in posledica vas bo prijetno iznenadila. Rabite ga tudi pri

NEMIR PO JEDI, ZAPRTJE, KISLA ALI GRENKA BRUHANJA, MORSKA BOLEZEN, PLINI, KRČI.

Lahko ste prepričani, da vam prinese Trinerjevo ameriško grenko vino zaželeno pomoč.

PO LEKARNAH.

CENA \$1.00

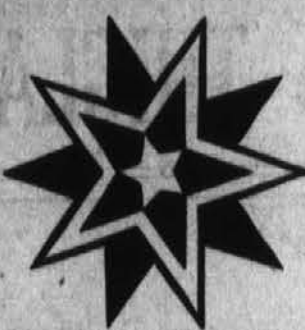
Jos. Triner,

IZDELOVALEC

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Vsaka družina bi morala imeti vselej dobro sredstvo proti kašlju pri roki. Rabite TRINERJEV "COUGH SEDATIVE", kjer ni nobenih strupenih primesi, kakor morfin ali kloroform. Rabite ga pri kašlju, hripavosti, bronhitis bolečinah v grlu in t. d. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

THE STAR

Nasledniki

THE CLEVELAND FURNITURE CO.

5824 ST. CLAIR AVE. BLIZU 55th ST.

Naša vrata so odprta za trgovino

\$20.000 razprodajo pohistva

ZAČETEK V PETEK, 10. MARCA 1916. ob 10. uri dopoldne. POLOVICA CENEJE KOT PREJ.

Mi vam tu nudimo blago tvrdke Gross & Feder, 300 Vine St. Lorain, O. ki je postala insolventna in je prosila za bankrot na sodnji Zjed. držav. Najcenejše pohištvo v zgodovini Clevelanda. V zalogi so krasne postelje iz medenine, železne postelje, lesene postelje, fina peresa (fedri), žimnice, peči, preproge, dreserji, bufeji, stoli, gugalniki, mize, vozički itd.

Nekaj naših posebnih cen:

Postelje iz medenine, vredne \$20, \$30	\$12.98	Fini stoli, usnjen sedež, vredni \$3 po	\$1.10
Železne postelje, vredne \$4, \$5 po	\$1.98	Dreserji, cena \$12 po	\$4.35
Jedilne mize, vredne \$15 po	\$6.95	Gugalniki in fine mize	98c, \$1.20 in več

Posebnost 5000 metelj po 10c vsaka.